

Hoe tevreden is de West-Vlaming over de faciliteiten in zijn buurt?

Annelies Demeyere

Stafmedewerker sociaal-economisch beleid
WES Onderzoek & Advies

In de vorige rubriek 'Regioscan' werd aan de hand van de eerste resultaten van de algemene socio-economische enquête van oktober 2001 aangetoond dat West-Vlamingen doorgaans meer tevreden zijn over de luchtkwaliteit, de netheid, de rust en het uitzicht van de gebouwen in de buurt dan inwoners van de rest van Vlaanderen en België. Voor wat betreft het groen in de buurt, bleken de Vlamingen iets meer tevreden dan de West-Vlamingen. Deze keer gaan we dieper in op de overige acht aspecten om de leef- en woonomstandigheden van de West-Vlamingen te evalueren: de gezondheidsvoorzieningen, het winkelaanbod, het openbaar vervoer, de voetpaden, de fietspaden, de straten, de administratieve voorzieningen en de aanwezigheid van vrije beroepen in de buurt.

58,3% van de West-Vlamingen vindt dat het **aanbod van de verschillende gezondheidsdiensten** (arts, apotheek, ziekenhuis, ...) in hun buurt 'normaal' is terwijl 36,2% er zeer over te spreken zijn. Slechts 5,6% van de West-Vlamingen is van oordeel dat het aanbod aan diensten in verband met gezondheidszorg niet volstaat (zie **figuur 1**).

Ook over het **winkelaanbod** is de West-Vlaming over het algemeen tevreden: Volgens 28,9% van de West-Vlamingen is het winkelaanbod heel goed voorzien, 51% verklaart dat hun buurt normaal voorzien is, 20,1% vindt het winkelaanbod slecht.

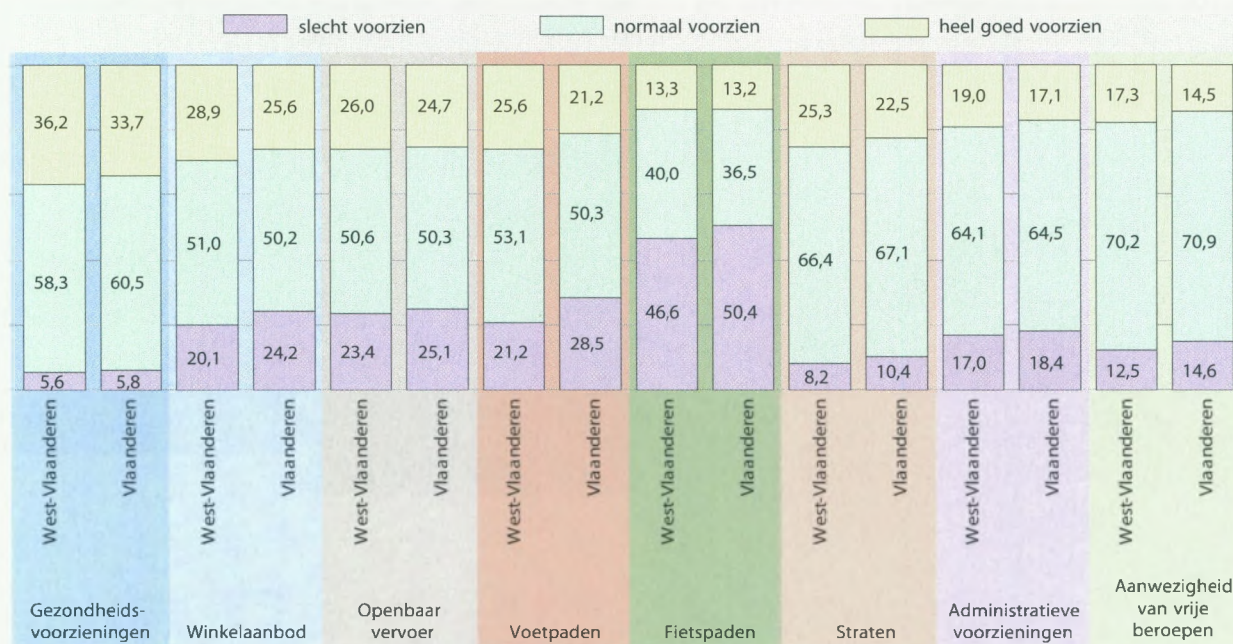
Minder tevreden is de West-Vlaming over het aanbod van het **openbaar vervoer**: 26% is hierover heel tevreden, 50,6% vindt het aanbod normaal en 23,4% is van mening dat er onvoldoende aanbod aan openbaar vervoer is in de buurt.

Wat de **voetpaden** betreft, vindt 25,6% van de West-Vlaamse huishoudens het aanbod van voetpaden in hun buurt prima. 53,1% verklaart dat het voorziene aanbod van voetpaden normaal is. 21,2% is ontevreden over het aanbod.

De tevredenheid over de **fietspaden** in de buurt is veruit de laagste van al de in het kader van de algemene socio-economische enquête gemeten variabelen. Slechts 13,3% van de West-Vlamingen verklaart dat hun buurt heel goed voorzien is van fietspaden. Vier op tien vindt het aanbod normaal. Maar liefst 46,6% vindt de fietsfaciliteiten slecht. Er zijn dus meer ontevreden dan tevreden West-Vlamingen voor wat betreft het aanbod aan fietspaden.

Figuur 1

De appreciatie van de gezondheidsvoorzieningen, het winkelaanbod, het openbaar vervoer, de voetpaden, de fietspaden, de straten, de administratieve voorzieningen en de aanwezigheid van vrije beroepen in de buurt, West-Vlaanderen en Vlaams-Gewest (in %)

Bron: NIS, Algemene socio-economische enquête. Verwerking WES Onderzoek & Advies.

De appreciatie van de West-Vlamingen over de **straten** in de buurt scoort beduidend beter dan de appreciatie over de voetpaden en de fietspaden. Slechts 8,2% is van oordeel dat het aanbod ondermaats is. 25,3% is zeer tevreden over de straten. 66,4% is van oordeel dat de kwaliteit van de straten in hun buurt normaal is.

Minder positief is de West-Vlaming ook over de **administratieve voorzieningen** in de buurt. 19% verklaart dat in hun buurt heel goed wordt voldaan aan de noodzakelijke administratieve voorzieningen, 64,1% vindt het aanbod normaal en 17% vindt het aanbod slecht.

Wat betreft de **aanwezigheid van vrije beroepen** in de buurt, tenslotte, blijkt dat 70,2% 'gewoon' tevreden is, 17,3% vindt het aanbod heel goed en 12,5% is van oordeel dat het aanbod niet voldoet.

Op elk van deze acht aspecten is de tevredenheid van de West-Vlaming hoger dan deze van alle Vlamingen samen (zie **figuur 1**). De appreciatie van de Walen ligt gemiddeld nog lager dan deze van de Vlamingen.

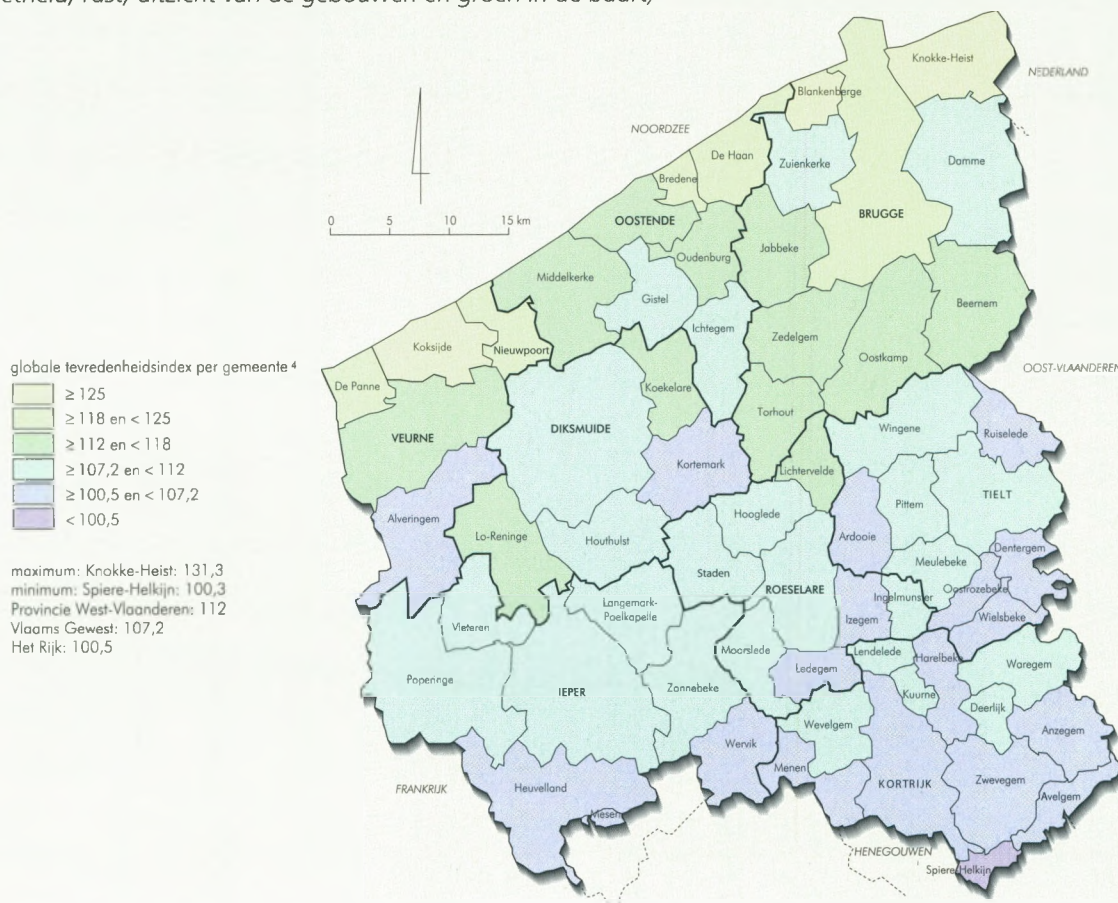
Tevredenheidsindexen

Tabel 1 toont de tevredenheidsindex² op elk van deze aspecten (gezondheidsvoorzieningen, winkelaanbod, openbaar vervoer, voetpaden, fietspaden, straten, administratieve voorzieningen, aanwezigheid van vrije beroepen) afzonderlijk en per West-Vlaamse gemeente alsook een partiële tevredenheidsindex voor de aspecten kwaliteit van de lucht, netheid, rust, groen en uitzicht samen³, evenals een globale tevredenheidsindex⁴ voor alle 13 aspecten samen (zie ook **kaart 1**). Hoe hoger de index voor een gemeente, hoe meer tevreden de inwoners van deze gemeente zijn.

De West-Vlaamse tevredenheidsindex inzake **het aanbod aan gezondheidsvoorzieningen** bedraagt 130,6 tegenover 127,9 in het Vlaams Gewest en 125,3 in het Rijk. De West-Vlaamse gemeenten met de grootste tevredenheid op dit vlak zijn Blankenberge, Knokke-Heist en Koekelare. In Mese en Zuienkerke ligt de tevredenheidsindex lager dan 100, wat betekent dat er meer ontevreden inwoners zijn over het aanbod aan gezondheidsvoorzieningen in deze gemeenten dan tevreden inwoners.

Kaart 1

De globale tevredenheid van de West-Vlaming over zijn leef- en woonomstandigheden (gezondheidsvoorzieningen, winkelaanbod, openbaar vervoer, voetpaden, fietspaden, straten, administratieve voorzieningen, vrije beroepen, kwaliteit van de lucht, netheid, rust, uitzicht van de gebouwen en groen in de buurt)

Bron: NIS, Algemene socio-economische enquête. Verwerking: WES Onderzoek & Advies.

Tabel 1
Tevredenheid van de West-Vlaming over zijn leef- en woonomstandigheden

Tevredenheidsindex										
Gemeente	Gezondheidsvoorzieningen	Winkel-aanbod	Openbaar vervoer	Voetpaden	Fietspaden	Straten	Administratievevoorzieningen	Aanwezigheid van vrije beroepen	Partiële tevredenheidsindex (1)	Globale tevredenheidsindex
Beernem	128,3	101,9	86,0	96,7	79,8	119,2	103,6	104,6	136,9	115,7
Blankenberge	145,4	135,8	127,8	127,2	94,0	133,5	120,3	117,1	132,3	127,9
Brugge	136,7	126,1	133,1	113,2	76,0	121,4	107,4	108,9	123,1	118,3
Damme	122,0	81,0	64,0	82,9	71,5	118,2	100,4	95,5	142,7	111,5
Jabbeke	129,5	96,5	107,4	85,1	60,4	114,7	101,7	104,1	140,3	115,4
Oostkamp	134,0	109,1	105,6	105,6	70,6	121,0	104,0	107,1	133,2	117,2
Torhout	134,2	115,9	93,5	93,9	55,8	118,0	105,1	109,9	126,4	112,2
Zedelgem	137,3	118,1	104,0	90,2	57,7	115,6	103,8	109,9	130,7	114,6
Zuienkerke	95,6	43,6	99,7	85,9	68,1	121,6	82,7	69,2	149,7	108,8
Knokke-Heist	144,8	134,4	118,1	136,3	97,4	138,2	122,2	122,4	138,6	131,3
Arrondissement Brugge	136,5	120,6	117,7	110,6	76,3	123,3	108,7	110,0	129,8	119,4
Diksmuide	123,7	96,2	94,8	91,0	58,0	108,4	89,9	98,2	130,1	108,5
Houthulst	129,5	90,3	82,7	89,6	73,4	112,7	91,4	97,7	131,7	109,7
Koekelare	138,4	115,7	57,5	91,1	65,6	110,0	105,9	109,3	134,4	112,7
Kortemark	123,7	83,4	73,0	88,2	66,5	112,0	96,9	99,5	125,5	105,4
Lo-Reninge	119,9	81,0	55,2	104,2	81,4	120,8	93,1	97,5	145,7	114,0
Arrondissement Diksmuide	127,1	94,4	78,1	90,9	65,8	111,2	94,9	100,4	131,0	109,1
Ieper	128,1	111,2	99,0	106,0	72,1	115,0	94,3	101,3	125,6	111,9
Mesen	64,4	88,5	84,7	100,6	66,0	110,6	105,8	82,9	126,1	102,6
Poperinge	127,2	100,4	86,2	98,7	54,8	106,6	97,3	102,4	127,8	108,6
Wervik	123,6	85,1	73,0	100,6	62,4	107,4	92,4	99,4	117,2	102,3
Zonnebeke	121,6	82,4	94,3	88,4	69,4	113,0	83,0	95,0	132,2	108,3
Heuvelland	109,9	68,9	75,0	91,3	55,9	110,8	75,3	84,3	139,5	105,3
Langemark-Poelkapelle	125,1	83,3	99,9	96,5	72,0	109,5	98,5	97,6	130,3	110,3
Vleteren	118,7	73,1	71,8	92,1	83,7	114,3	86,9	87,1	135,9	108,2
Arrondissement Ieper	123,9	94,9	88,8	99,6	66,1	111,1	92,0	98,3	127,0	108,4
Anzegem	126,4	89,3	63,2	80,0	56,3	110,7	102,4	100,8	128,0	105,3
Avelgem	127,2	101,0	68,8	90,5	66,8	113,3	98,0	100,3	121,1	105,5
Deerlijk	126,4	107,9	82,2	98,9	68,7	117,6	100,2	106,5	117,5	107,4
Harelbeke	126,2	96,8	97,7	102,2	62,7	110,5	97,0	100,4	113,9	104,8
Kortrijk	126,3	109,4	109,2	103,9	60,7	111,2	94,5	100,5	111,9	105,8
Kuurne	130,2	116,1	108,0	107,6	59,1	117,9	107,9	108,5	115,8	110,3
Lendelede	126,6	104,7	83,7	100,3	62,8	113,2	110,9	110,6	118,8	108,2
Menen	127,2	105,2	101,7	114,4	59,7	121,1	96,2	101,3	107,3	104,9
Waregem	132,8	116,4	93,7	90,3	56,0	115,0	105,8	110,5	117,0	108,1
Wevelgem	131,2	107,0	85,8	109,6	58,7	117,2	106,0	109,7	118,6	109,1
Zwevegem	122,9	85,2	81,4	98,5	45,7	112,0	92,0	96,0	122,2	103,5
Spiere-Helkijn	105,0	56,5	64,1	94,0	72,0	112,3	107,4	73,3	123,8	100,3
Arrondissement Kortrijk	127,5	104,9	95,0	101,8	59,1	114,2	99,2	103,1	115,5	106,3
Bredene	133,3	99,4	134,3	113,4	90,7	124,8	117,5	98,6	134,2	121,8
Gistel	127,6	106,2	99,5	92,0	61,0	114,1	105,5	103,7	129,1	111,9
Ichtegem	128,8	87,7	88,1	90,3	61,7	109,5	99,1	101,9	128,8	108,5
Middelkerke	133,8	108,9	120,4	102,8	66,7	114,6	95,4	100,1	132,7	115,9
Oostende	137,0	131,4	140,4	122,0	70,0	114,3	101,9	106,6	112,3	114,2
Oudenburg	129,4	96,3	110,0	102,9	61,0	119,3	101,8	104,3	131,0	113,9
De Haan	133,9	103,3	97,3	91,1	58,8	116,9	101,6	100,5	146,3	118,1
Arrondissement Oostende	134,3	116,5	125,4	111,0	68,9	115,4	102,6	103,9	122,9	114,8
Hooglede	126,6	90,2	76,1	93,9	68,9	115,9	97,2	101,5	130,8	109,6
Ingelmunster	126,3	96,8	88,9	97,3	59,7	113,1	106,4	104,9	120,7	107,5
Izegem	130,3	115,3	85,9	100,2	56,5	115,0	102,3	105,6	114,7	106,5
Ledegem	125,9	93,8	71,7	99,1	60,9	116,9	92,1	100,0	122,5	105,6
Lichtenvelde	135,1	105,2	108,6	86,6	52,8	114,9	116,5	113,3	124,9	112,1
Moorslede	131,8	95,6	90,6	102,2	74,5	117,6	102,1	104,1	127,3	111,9
Roeselare	129,0	118,9	107,6	111,2	60,3	119,4	100,3	105,1	113,0	109,0
Staden	125,4	89,9	88,4	92,9	71,9	113,0	92,9	103,7	127,2	108,8
Arrondissement Roeselare	129,0	108,6	95,2	102,9	61,6	116,8	101,0	104,9	118,5	108,6
Dentergem	118,7	78,3	46,0	83,5	59,3	111,1	92,6	96,3	126,7	101,5
Meulebeke	125,0	90,5	74,9	94,0	63,8	111,8	107,7	106,3	125,1	107,7
Oostrozebeke	133,0	104,8	59,5	77,8	50,0	113,4	112,8	107,6	119,1	104,2
Pittem	118,9	89,6	56,2	98,4	69,7	114,4	101,2	102,4	131,1	108,2
Ruiselede	123,0	79,9	40,6	86,3	46,5	110,8	98,9	100,0	137,8	105,8
Tielt	127,9	101,3	87,1	99,0	63,5	113,3	100,5	104,6	121,3	108,0
Wielsbeke	126,2	84,5	86,9	95,4	65,5	118,3	99,8	103,9	108,3	101,7
Wingene	124,9	84,0	83,3	80,6	51,8	115,0	102,1	104,9	132,8	108,5
Ardoois	124,2	85,4	76,6	91,4	64,7	115,8	92,8	97,2	120,9	104,0
Arrondissement Tielt	125,2	90,3	73,1	90,7	60,2	113,9	101,1	103,1	124,1	106,0
Alveringem	115,2	57,1	68,3	91,5	53,3	103,6	77,0	75,7	137,2	102,1
De Panne	135,9	106,1	125,3	115,9	67,2	121,8	112,2	109,2	130,2	118,8
Koksijde	135,2	121,5	99,7	97,7	82,6	129,1	110,8	112,3	148,5	125,5
Nieuwpoort	137,0	125,9	118,8	129,7	76,4	132,2	115,2	112,6	135,2	124,9
Veurne	124,8	103,2	92,0	112,0	63,8	121,6	100,1	102,1	128,5	112,5
Arrondissement Veurne	132,3	111,3	104,3	109,4	73,0	125,0	107,4	107,1	138,1	120,0
Provincie West-Vlaanderen	130,6	108,8	102,6	104,4	66,7	117,1	102,0	104,8	123,8	112,0
Vlaams Gewest	127,9	101,4	99,6	92,8	62,8	112,1	98,7	99,9	119,6	107,2
Het Rijk	125,3	101,6	100,8	87,1	48,3	103,4	98,1	69,9	114,4	100,5

Bron: NIS, Algemene socio-economische enquête. Verwerking WES Onderzoek & Advies.

(1) Globale tevredenheidsindex voor volgende vijf aspecten samen: luchtkwaliteit, netheid, rust, uitzicht van de gebouwen, groen. Voor de tevredenheidsindex op elk van deze aspecten afzonderlijk per West-Vlaamse gemeente: zie West-Vlaanderen Werk, 2004, nr. 1, pagina 35.

De tevredenheidsindex voor wat betreft het **winkelaanbod** bedraagt 108,8 in de provincie West-Vlaanderen. Deze score ligt ruimschoots boven de index voor het Vlaams gewest (101,4) en het Rijk (101,6). Het winkel-aanbod wordt het sterkst geapprecieerd in Blankenberge, Knokke-Heist, Oostende, Brugge en Nieuwpoort. In de landelijke gemeente Zuienkerke is de appreciatie van het winkelaanbod het laagst.

De landelijke index voor de tevredenheid over het **openbaar vervoer** in de buurt bedraagt 100,8. Op provinciaal niveau scoort West-Vlaanderen het best, na de provincie Antwerpen. In Vlaanderen ligt de tevredenheidsindex net onder de 100 hetgeen betekent dat er net iets meer teleurgestelde dan enthousiaste huishoudens zijn. In West-Vlaanderen treffen we de beste score aan in Oostende en de minst beste score in Ruiselede.

De hoogste tevredenheid over **het aanbod en de kwaliteit van voetpaden** vinden we terug in de kuststeden Knokke-Heist, Nieuwpoort, Blankenberge en Oostende. In Oostrozebeke, Anzegem, Wingene, Damme, Dentergem, Jabbeke, Zuienkerke, Ruiselede en Lichtervelde is de beoordeling over de voetpaden minder gunstig dan in het Rijk.

In alle West-Vlaamse gemeente zijn er meer ontevreden dan tevreden inwoners over het **aanbod van fietspaden**. De gemeenten waar men over het algemeen het minst negatief oordeelt over het aanbod van fietspaden zijn de kustgemeenten Knokke-Heist, Blankenberge en Bredene. Zwevegem vertoont de laagste score.

Alle West-Vlaamse gemeenten hebben een tevredenheidsindex inzake **het aanbod en de kwaliteit van straten** die hoger is dan deze in het Rijk. In 47 van de 64 West-Vlaamse gemeenten bedraagt de tevredenheidsindex ook meer dan deze in het Vlaams gewest. De toestand van het wegennet wordt het meest gewaardeerd aan de Kust, meer bepaald in Knokke-Heist, Blankenberge, Nieuwpoort, Koksijde en Bredene.

De grootste tevredenheid inzake het **aanbod van administratieve voorzieningen** treffen we aan in Knokke-Heist, Blankenberge en Bredene. In 27 op 64 West-Vlaamse gemeenten ligt de tevredenheidsindex onder de 100.

In vergelijking met het Vlaamse gewest en het Rijk scoren de West-Vlaamse gemeenten relatief goed voor wat betreft de tevredenheid inzake de **aanwezigheid van vrije beroepen** in de buurt. Zuienkerke is de enige West-Vlaamse gemeente met een tevredenheidsindex onder het nationale cijfer.

Globale tevredenheidsindex: De Kust scoort op alle vlakken

De globale tevredenheidsindex toont aan dat de sterkste waardering van de gezondheidsvoorzieningen, het winkelaanbod, het openbaar vervoer, de voetpaden, de fietspaden, de straten, de administratieve voorzieningen, de aanwezigheid van vrije beroepen, de luchtkwaliteit, de netheid, de rust, het uitzicht van de gebouwen en het groen in de buurt uitgaat van de inwoners van Knokke-Heist. Op de tweede plaats staat Blankenberge, op de voet gevolgd door Koksijde en Nieuwpoort. Bredene vervolledigt de West-Vlaamse top vijf (zie ook **kaart 1**).

- 1 West-Vlaanderen Werkt, 2004, nr.1, p.34-37.
- 2 De tevredenheidsindex is een graadmeter om de subjectieve tevredenheid in een gemeente te meten. Deze tevredenheidsindex houdt zowel rekening met het aantal tevreden als met het aantal ontevreden huishoudens. Een tevredenheidsindex van 100 betekent dat precies evenveel huishoudens zich positief uitlaten over het onderzochte item als er huishoudens zijn die er negatief tegenover staan. Een index boven de 100 betekent dat er meer tevreden dan ontevreden huishoudens zijn. Ligt de index onder de 100, dan is het omgekeerde het geval en zijn er meer ontevreden dan tevreden huishoudens. Hoe hoger de index, hoe groter de verhouding tussen het aantal erg tevreden en weinig tevreden huishoudens.
- 3 Deze partiële tevredenheidsindex komt overeen met de globale tevredenheidsindex, die werd weergegeven en besproken in West-Vlaanderen Werkt, 2004, nr.1, p.34-37.
- 4 De globale tevredenheidsindex werd berekend door de dertien tevredenheidsindexen op te tellen en het totaal te delen door 13; zo krijgt men een globale index die aangeeft waar het het beste wonen is. Ook hier is 100 de index waarbij tevredenheid en ontevredenheid elkaar in evenwicht houden.

Met deze nieuwe rubriek REGIOSCAN zullen we voortaan in elk nummer van 'West-Vlaanderen Werkt' recente regionale sociaal-economische statistieken bespreken. Deze analyse zal gebeuren vanuit een West-Vlaamse invalshoek en zal zoveel als mogelijk gebeuren tot op gemeentelijk niveau.

Naast het weergeven van cijfermatige gegevens, worden de statistieken ook in beeld gebracht via grafieken of kaarten en krijgt de lezer de nodige duiding aangereikt. Met deze rubriek richten we ons tot alle sociaal-economische actoren die op provinciaal, subregionaal of gemeentelijk niveau actief zijn en de nieuwe statistieken vertaald wensen te zien in een West-Vlaamse context.